

รายวิชา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

รหัสวิชา ว21102 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลก

เรื่อง สัญญาณบ่งชี้เกี่ยวกับ
อุณหภูมิอากาศของโลก (1),(2)

ครูผู้สอน ครูอลงกรณ์ สุวรรณเพชร

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6

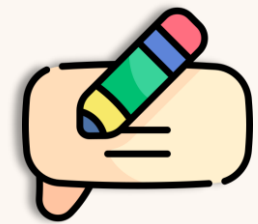
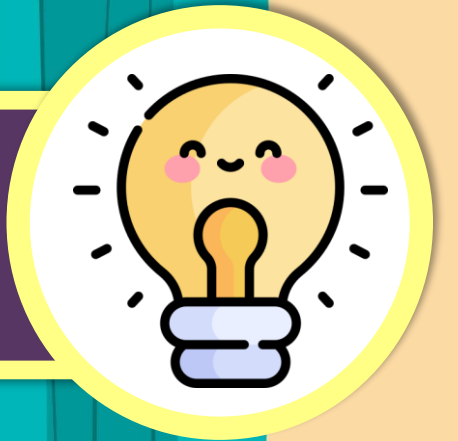

การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลก

เรื่อง สัญญาณบ่งชี้
เกี่ยวกับอุณหภูมิอากาศของโลก
(1),(2)

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

อธิบายสัญญาณบ่งชี้ที่แสดงว่าอุณหภูมิของอากาศ
โดยเฉลี่ยบนโลกสูงขึ้น

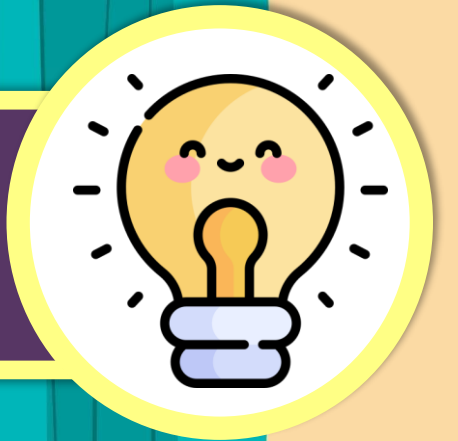

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

การลงความคิดเห็นจากข้อมูล โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสืบค้น
และรวบรวมความรู้ทางวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องมาระบุสัญญาณบ่งชี้
ที่แสดงว่าอุณหภูมิของอากาศโดยเฉลี่ยบนโลกสูงขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

ยอมรับเหตุผลที่แตกต่างจากตนเองในการอธิบายเกี่ยวกับสัญญาณบ่งชี้ที่แสดงว่าอุณหภูมิของอากาศโดยเฉลี่ยบนโลกสูงขึ้น

สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

1. ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วยกิริยา วาจาที่สุภาพ โดยรับฟังและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นที่แตกต่างจากตนเอง
2. อธิบายสัญญาณบ่งชี้ที่แสดงว่าอุณหภูมิของอากาศโดยเฉลี่ยบนโลกสูงขึ้น โดยใช้หลักฐานที่ได้จากการสืบค้นและรวบรวมความรู้ทางวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง และยอมรับความเห็นต่างเพื่อปรับปรุงคำอธิบาย

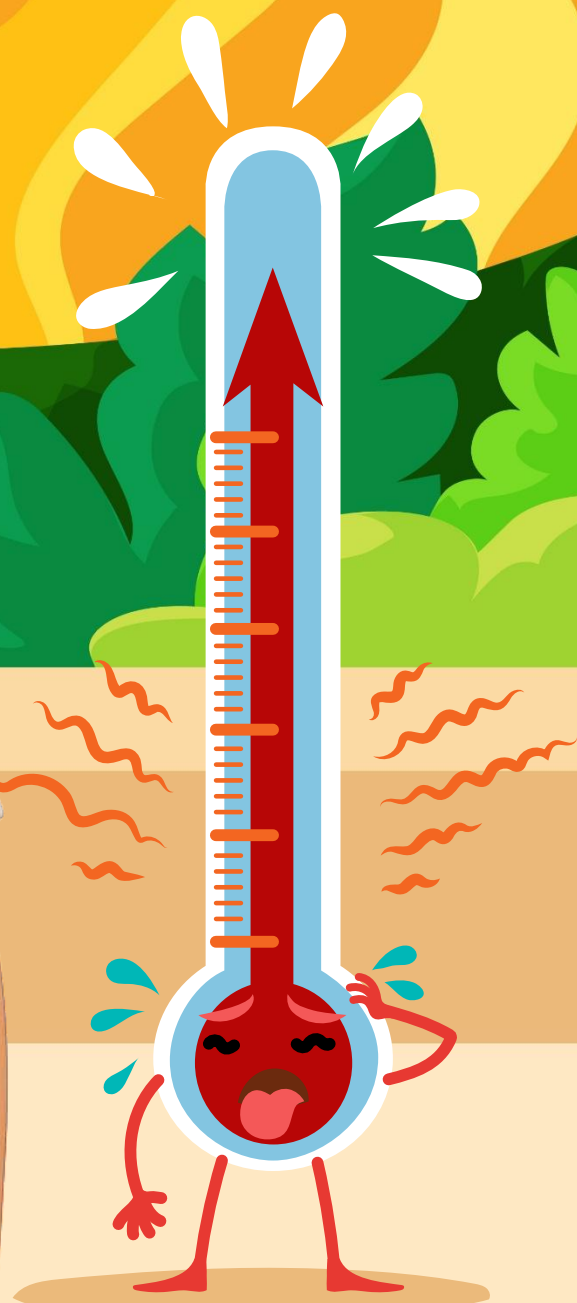

ช่วง

ทบทวน

ชวนให้คิด

ช่วง

ทบทวนชวนให้คิด

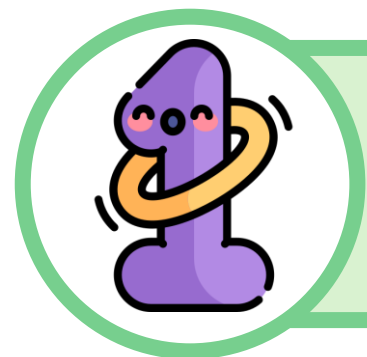
คำชี้แจง ให้นักเรียนจับคู่ข้อความที่มีความสัมพันธ์กัน โดยบอกตัวเลขหน้าข้อความในกรอบด้านขวามือ ให้ตรงกับข้อความในกรอบด้านซ้ายมือ

ปรากฏการณ์เรือนกระจก

แก๊สเรือนกระจก

ลมฟ้าอากาศ

- 1) อุณหภูมิอากาศปัจจุบัน
- 2) ส่งผลให้อุณหภูมิโลกสูงขึ้น
- 3) คาร์บอนไดออกไซด์และไอน้ำ

ความแตกต่าง ระหว่างลมฟ้าอากาศกับภูมิอากาศ

ลมฟ้าอากาศ

เป็นสภาพอากาศ ณ พื้นที่หนึ่ง
ในช่วงเวลาหนึ่ง เช่น
วันนี้ที่กรุงเทพฯ มีอุณหภูมิอากาศ
30.5 องศาเซลเซียส
มีฝนตกปริมาณฝน 19 มิลลิเมตร

ภูมิอากาศ

เป็นสภาพอากาศโดยทั่วไปของพื้นที่หนึ่ง ๆ
ซึ่งเป็นแบบรูปของลมฟ้าอากาศของพื้นที่นั้น
ได้จากค่าเฉลี่ยของลมฟ้าอากาศ
ในช่วงเวลานาน ตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป
เช่น กรุงเทพฯ ช่วงเวลานี้เป็นฤดูฝน

เกร็ดความรู้เพิ่มเติม

ประเทศไทยมีพื้นที่ตั้งอยู่ใกล้เส้นศูนย์สูตร ภูมิอากาศโดยทั่วไป
จึงมีอุณหภูมิค่อนข้างสูงเกือบตลอดปี อุณหภูมิอากาศเฉลี่ยมีค่า
27.0 องศาเซลเซียส พื้นที่ส่วนใหญ่มีปริมาณฝน 1,200-1,600
มิลลิเมตรต่อปี มีพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนผ่านเข้ามาโดยเฉลี่ย
ประมาณ 3-4 ลูกต่อปี

กิจกรรม

ลมฟ้าอากาศ

ภูมิอากาศ

กิจกรรม

ลมฟ้าอากาศ

ภูมิอากาศ

ความชื้นสัมพัทธ์วันนี้มีค่าร้อยละ 70

ลมฟ้าอากาศ

ภูมิอากาศ

กิจกรรม

ลมฟ้าอากาศ

ภูมิอากาศ

ในฤดูหนาว ภาคกลางมีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยร้อยละ 70

ลมฟ้าอากาศ

ภูมิอากาศ

กิจกรรม

ลมฟ้าอากาศ

ภูมิอากาศ

พายุฝนฟ้าคะนองส่วนใหญ่เกิดมากในช่วงเดือนเมษายนถึงตุลาคม

ลมฟ้าอากาศ

ภูมิอากาศ

แผ่นน้ำแข็งบริเวณขั้วโลกที่ลดลงจนส่งผลกระทบต่อจำนวนหมีขั้วโลก
เป็นสัญญาณบ่งชี้ที่แสดงว่าอุณหภูมิของอากาศ
โดยเฉลี่ยบนโลกสูงขึ้นหรือไม่ อย่างไร

คำถามชวนคิด

สัญญาณบ่งชี้ที่แสดงว่าอุณหภูมิ
ของอากาศโดยเฉลี่ยบนโลก
สูงขึ้น มีอะไรบ้าง

ใบงานที่ 1

รู้ได้อย่างไรว่าอุณหภูมิของอากาศ
โดยเฉลี่ยบนโลกสูงขึ้น

ใบงานที่ 1 เรื่อง รู้ได้อย่างไรว่าอุณหภูมิของอากาศโดยเฉลี่ยบนโลกสูงขึ้น

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง สัญญาณบ่งชี้เกี่ยวกับอุณหภูมิอากาศของโลก(1)

รายวิชา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รหัสวิชา ว21102 ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายข้อความที่ปรากฏในภาพสัญญาณบ่งชี้ที่แสดงว่าอุณหภูมิโลกสูงขึ้น แล้วเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลที่ปรากฏในตาราง

ที่มา : ปรับปรุงจาก <https://pixabay.com/nextvoyage>

ข้อมูลที่ปรากฏ	ความคิดเห็น(สาเหตุที่เกี่ยวข้อง)
อุณหภูมิอากาศเหนือระดับน้ำทะเลสูงขึ้น	....
ความชื้นสัมพัทธ์สูงขึ้น	....
น้ำแข็งในทะเลอาร์กติกลดลง	....
หิมะตกลดลง	....

ใบความรู้ที่ 1

แก๊สเรือนกระจกกับสัญญาณบ่งชี้ ที่แสดงว่าอุณหภูมิของอากาศ โดยเฉลี่ยบนโลกสูงขึ้น

ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง แก๊สเรือนกระจกกับสัญญาณบ่งชี้ที่แสดงว่าอุณหภูมิของอากาศโดยเฉลี่ยบนโลกสูงขึ้น

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง สัญญาณบ่งชี้เกี่ยวกับอุณหภูมิอากาศของโลก(1)

รายวิชา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รหัสวิชา ว21102 ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

แก๊สเรือนกระจก (greenhouse gas) เป็นแก๊สที่มีสมบัติในการดูดซับคลื่นรังสีความร้อน หรือ รังสีอินฟราเรดได้ดี แก๊สเหล่านี้มีความจำเป็นต่อการรักษาอุณหภูมิในบรรยากาศของโลกโลกให้คงที่ ซึ่งหาก บรรยากาศโลกไม่มีแก๊สเรือนกระจกในชั้นบรรยากาศ ดังเช่นดาวเคราะห์ดวงอื่น ๆ ในระบบสุริยะแล้ว จะทำให้อุณหภูมิในตอนกลางวันนั้นร้อนจัด และในตอนกลางคืนนั้นหนาวจัด เนื่องจากแก๊สเหล่านี้ดูดซับคลื่นรังสี ความร้อนไว้ในเวลากลางวัน แล้วค่อย ๆ แผ่รังสีความร้อนออกมาในตอนกลางคืน ทำให้อุณหภูมิในบรรยากาศ โลกไม่เปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน

กิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์กำลังเพิ่มปริมาณแก๊สเรือนกระจก เช่น การเผาไหม้เชื้อเพลิงจากถ่านหิน น้ำมันและแก๊สธรรมชาติ รวมทั้งการตัดไม้ทำลายป่าทำให้เกิดแก๊สคาร์บอนไดออกไซด์ การทำการเกษตรและการปศุสัตว์ปล่อยแก๊สมีเทนและแก๊สไนตรัสออกไซด์ การเพิ่มขึ้นของแก๊สเรือนกระจกนั้นส่งผลให้ ชั้นบรรยากาศมีความสามารถในการกักเก็บรังสีความร้อนได้มากขึ้น ผลที่ตามมาคือ อุณหภูมิเฉลี่ยของ ชั้นบรรยากาศที่เพิ่มขึ้น

ผลกระทบในด้านต่าง ๆ จากปริมาณแก๊สเรือนกระจกที่เพิ่มขึ้น

อุณหภูมิ

อากาศร้อนเพิ่มขึ้น คลื่นความร้อนรุนแรงขึ้น เกิดภัยพิบัติสืบเนื่องจากภูมิอากาศ เช่น พายุ น้ำท่วม อย่างรุนแรง มีผลต่อสุขภาพอนามัยของมนุษย์ นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศยังเป็นปัจจัยเสริม ให้เกิดโดมความร้อนที่รุนแรงขึ้นในเขตเมืองซึ่งมีสถานะแวดล้อมที่เอื้อต่อการกักเก็บความร้อนอยู่แล้วอีกด้วย ปรากฏการณ์โดมความร้อนนี้เป็นภาวะที่อุณหภูมิในเขตเมืองสูงกว่าเขตรอบนอกในทุกช่วงเวลา ทั้งกลางวัน กลางคืนและทุกฤดู สามารถได้ในเมืองใหญ่ หรือเมืองที่มีประชากรเพียงประมาณ 10,000 คน

ระดับน้ำทะเล

ระดับน้ำทะเลเฉลี่ยของโลกในช่วง 100 ปีที่ผ่านมาได้เพิ่มสูงขึ้นระหว่าง 10-25 เซนติเมตร หลายฝ่าย เชื่อว่าการเพิ่มขึ้นของระดับน้ำทะเลนี้มีความเกี่ยวข้องกับการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิในบรรยากาศชั้นล่างของโลก ที่เพิ่มขึ้นเฉลี่ย 0.3-0.6 องศาเซลเซียส มีการคาดการณ์ว่าการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิโลกอาจทำให้ระดับน้ำทะเล เพิ่มขึ้นประมาณ 50 เซนติเมตรในปี พ.ศ.2643 นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงของกระแสน้ำในมหาสมุทรอาจ ส่งผลให้ระดับน้ำทะเลในท้องถิ่นหรือภูมิภาคเพิ่มสูงขึ้นมากกว่าหรือน้อยกว่าระดับเฉลี่ยของโลกได้ สาเหตุ

อภิปรายก่อนทำกิจกรรม

- ให้นักเรียนศึกษาวิธีการทำกิจกรรมในใบงานที่ 1 ให้ครบถ้วนด้วยความเข้าใจ หากไม่เข้าใจสามารถสอบถามเพิ่มเติมจากครู
- นักเรียนในกลุ่ม**แบ่งบทบาทหน้าที่ในการสืบค้นข้อมูล**เกี่ยวกับสัญญาณบ่งชี้ที่แสดงว่าอุณหภูมิของอากาศโดยเฉลี่ยบนโลกสูงขึ้น โดยสามารถ**อ่านได้จากใบความรู้ที่ 1** แก๊สเรือนกระจกกับสัญญาณบ่งชี้ที่แสดงว่าอุณหภูมิของอากาศโดยเฉลี่ยบนโลกสูงขึ้น
- การบันทึกผลการทำกิจกรรม นักเรียนจะต้อง**ร่วมกันอภิปรายข้อความที่ปรากฏในภาพ**สัญญาณบ่งชี้ที่แสดงว่าอุณหภูมิโลกสูงขึ้น แล้ว**เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุ**ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลที่ปรากฏในตารางที่อยู่ในใบงานที่ 1 ให้ครบถ้วนทุกประเด็น

บันทึกผลการทำกิจกรรม

คำชี้แจง ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายข้อความที่ปรากฏในภาพสัญญาณบ่งชี้ที่แสดงว่าอุณหภูมิโลกสูงขึ้น แล้วเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลที่ปรากฏในตาราง

บันทึกผลการทำกิจกรรม

ข้อมูลที่ปรากฏ	ความคิดเห็น (สาเหตุที่เกี่ยวข้อง)
อุณหภูมิอากาศเหนือ ระดับน้ำทะเลสูงขึ้น	....
ความชื้นสัมพัทธ์สูงขึ้น	....
น้ำแข็งในทะเลอาร์กติกลดลง	....

บันทึกผลการทำกิจกรรม

ข้อมูลที่ปรากฏ	ความคิดเห็นปรากฏาเหตุที่เกี่ยวข้อง)
หิมะตกลง	
ธารน้ำแข็งตกลง	
อุณหภูมิบรรยากาศชั้นล่างสูงขึ้น	

บันทึกผลการทำกิจกรรม

ข้อมูลที่ปรากฏ	ความคิดเห็น (สาเหตุที่เกี่ยวข้อง)
อุณหภูมิผิวน้ำทะเลสูงขึ้น	
ปริมาณความร้อนในน้ำทะเลสูงขึ้น	

บันทึกผลการทำกิจกรรม

ข้อมูลที่ปรากฏ	ความคิดเห็น (สาเหตุที่เกี่ยวข้อง)
ระดับน้ำทะเลสูงขึ้น	
อุณหภูมิอากาศเหนือพื้นดินสูงขึ้น	

นักเรียน

ลงมือทำกิจกรรม

เฉลย

ผลการทำกิจกรรม

เฉลยผลการทำกิจกรรม

คำชี้แจง ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายข้อความที่ปรากฏในภาพสัญญาณบ่งชี้ที่แสดงว่าอุณหภูมิโลกสูงขึ้น แล้วเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลที่ปรากฏในตาราง

เฉลยผลการทำกิจกรรม

ข้อมูลที่ปรากฏ	ความคิดเห็น (สาเหตุที่เกี่ยวข้อง)
อุณหภูมิอากาศเหนือ ระดับน้ำทะเลสูงขึ้น	เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของกระแสน้ำ ในมหาสมุทรเนื่องจากระดับน้ำทะเลสูงขึ้น
ความชื้นสัมพัทธ์สูงขึ้น	เนื่องจากปริมาณฝนที่เพิ่มขึ้น
น้ำแข็งในทะเลอาร์กติกลดลง	เนื่องจากอุณหภูมิบรรยากาศชั้นล่างสูงขึ้น

เฉลยผลการทำกิจกรรม

ข้อมูลที่ปรากฏ	ความคิดเห็น (สาเหตุที่เกี่ยวข้อง)
หิมะตกลดลง	เนื่องจากอุณหภูมิบรรยากาศชั้นล่างสูงขึ้น
ธารน้ำแข็งลดลง	เนื่องจากอุณหภูมิบรรยากาศชั้นล่างสูงขึ้น
อุณหภูมิบรรยากาศชั้นล่างสูงขึ้น	เนื่องจากเกิดปรากฏการณ์เรือนกระจก ทำให้อุณหภูมิอากาศเฉลี่ยของโลกสูงขึ้น

เฉลยผลการทำกิจกรรม

ข้อมูลที่ปรากฏ	ความคิดเห็น (สาเหตุที่เกี่ยวข้อง)
อุณหภูมิผิวน้ำทะเลสูงขึ้น	เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของกระแสน้ำ ในมหาสมุทรเนื่องจากระดับน้ำทะเลสูงขึ้น
ปริมาณความร้อนในน้ำทะเลสูงขึ้น	เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของกระแสน้ำ ในมหาสมุทรเนื่องจากระดับน้ำทะเลสูงขึ้น

เฉลยผลการทำกิจกรรม

ข้อมูลที่ปรากฏ	ความคิดเห็น (สาเหตุที่เกี่ยวข้อง)
ระดับน้ำทะเลสูงขึ้น	เนื่องจากอุณหภูมิบรรยากาศชั้นล่างสูงขึ้น ทำให้ธารน้ำแข็งหลอมเหลว
อุณหภูมิอากาศเหนือพื้นดินสูงขึ้น	เนื่องจากเกิดปรากฏการณ์เรือนกระจก

อภิปรายหลังทำกิจกรรม

สัญญาณบ่งชี้ที่แสดงว่าอุณหภูมิของอากาศโดยเฉลี่ยบนโลกสูงขึ้น
เช่น ระดับน้ำทะเลสูงขึ้นเรื่อย ๆ น้ำแข็งขั้วโลกหลอมเหลว พื้นที่แผ่น
น้ำแข็งบริเวณขั้วโลกลดลง ธารน้ำแข็งลดลง ความถี่และความรุนแรง
ของการเกิดน้ำท่วมเพิ่มขึ้น
บางพื้นที่เกิดความแห้งแล้งยาวนานกว่าปกติ

คำถามชวนคิด

สัญญาณบ่งชี้ที่แสดงว่าอุณหภูมิของอากาศ
โดยเฉลี่ยบนโลกสูงขึ้น มีอะไรบ้าง

สัญญาณบ่งชี้ที่แสดงว่าอุณหภูมิของอากาศโดยเฉลี่ยบนโลกสูงขึ้น
เช่น ระดับน้ำทะเลสูงขึ้นเรื่อย ๆ น้ำแข็งขั้วโลกหลอมเหลว
พื้นที่แผ่นน้ำแข็งบริเวณขั้วโลกลดลง

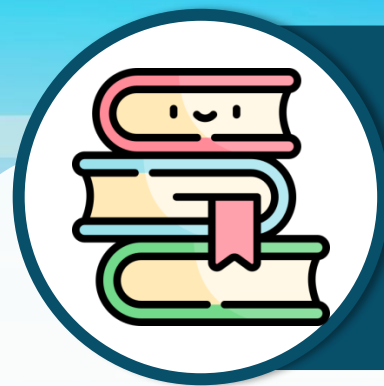

สรุปบทเรียน

เราสามารถพบสัญญาณบ่งชี้หลายอย่าง
ที่แสดงว่าอุณหภูมิของอากาศโดยเฉลี่ยบนโลกสูงขึ้น
ซึ่งจะมีผลต่อการเกิด
การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลก

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง สาเหตุที่ทำให้
ภูมิอากาศโลก
เปลี่ยนแปลง

ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติมได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง
การเปลี่ยนแปลง
สภาพภูมิอากาศ

ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติมได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1